

живців виділився варіант з колоноподібною кроною - 39,0 м і 29,7 м відповідно по сортах, що в 3,5 - 5,0 разів більше, ніж в попередніх двох варіантах.

Так як при різних способах формування крони видаляється неодинакова кількість деревини, то вихід продуктивних вічок виявляється різним. Найбільше продуктивних вічок одержано у 5-річних дерев з колоновидною кроною : Ганна Шпет - 1251 шт., Ренклюд Карбишева - 742 шт., а найменше з округлої крони, яку обрізують найслабкіше,- 129 і 194 шт.

Отже для потреб планомірного розсадництва доцільно закладати маточно-сортові сади інтенсивного типу. Коли ж саджанці вирощують в невеликій кількості, то краще заготовляти живці у промислових садах по вирощуванню плодів.

УДК 634.20:631.536

ВПЛИВ СХЕМ ПОСАДКИ ТА АГРОЗАСОБІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ІНТЕНСИВНОГО МАТОЧНО- ЖИВЦЕВОГО САДУ КІСТОЧКОВИХ ПОРІД

Г. В. Нінова

Інститут зрошуваного
садівництва, м. Мелітополь

В дослідному господарстві інституту «Мелітопольське», в умовах степової зони України, в 1989-1993 роках вивчалась продуктивність маточно-живцевого саду кісточкових культур інтенсивного типу при різних схемах посадки та агрозасобів регулювання сили росту пагонів.

Сад посаджено весною 1989 року однорічними суперелітними саджанцями із схемами посадки: 4x0,5 м; 4x1,0 м (контроль); 4x1,5 м. Використовувались агротехнічні засоби: а) П-5 (пінцировка 5 см); б) П-10; в) П-15; г) без пінцировки (контроль); д) горизонтальний кордон.

Об'єктами досліджень були дерева кісточкових порід: черешня, абрикос, персик - районованих та перспективних для півдня України сортів. Заготівля живців проводилась з першого року посадки саду. Аналіз даних за п'ять років показав, що інтенсивне обрізування пагонів не погіршило загального стану маточних дерев і не знизило їх продуктивність. На п'ятому році вегетації (і за п'ять років досліджень) кращими по продуктивності були сорт черешні Мелітопольська рання, абрикоса Мелітопольської ранній у варіанті з площею живлення 4x0,5 м (105,0-195,0 тис.шт/га).

Оптимальна продуктивність маточно -живцевого черешневого та абрикосового саду інтенсивного типу п'ятого року вегетації була у варіантах з використанням агроприйому пінцировки 10-15-сантиметрових пагонів і досягала у сортів черешні Мелітопольська рання, Крупноплідна від 26 до 50 живців на одне дерево, що складає 65-125,0 тис.шт./га; проміжне положення зайняв сорт Винка з продуктивністю 34 шт/дер. та 85 тис.шт./га відповідно. У сортів абрикоса Сахаристий, Мелітопольський ранній ці показники склали: 75-82 живці на одне дерево, 187,0-205,0 тис.шт/га., а у Мелітопольського пізнього - 102 шт/дер. та 255,0 тис.шт/га.

Таким чином, впровадження даної технології отримання живцевого матеріалу якісно поліпшить виробничу структуру плодового розсадника, 0,05-0.1 га інтенсивного маточника забезпечить живцевим матеріалом один гектар чергового поля розсадника кісточкових, що в 10 разів менше площі звичайних живцевих садів.

УДК 631.541.11:634.11/12

ПІДСУМКИ ВИВЧЕННЯ КЛОНОВИХ ПІДЩЕП ЯБЛУНІ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

О. К. Дядченко,
кандидат с.-г. наук

Краснокутська дослідна станція
інституту садівництва

Застосування в садівництві слаборослих клонів підщеп яблуні і їх вставок - важливий шлях інтенсифікації садівництва. Воно дає можливість створювати сади, що мають задані силу росту, швидкоплідність і урожайність. Після створення В. І. Будаговським, С. Н. Степановим, П. С. Бережним та іншими групи нових більш зимостійких підщеп виникла можливість вирощування таких садів в відносно суворих кліматичних умовах північно-східної України.

На Краснокутській дослідній станції з 1975 року здійснюють комплексне вивчення клонів підщеп і вставок яблуні в маточнику розсаднику і саду з метою відбору кращих підщеп і сорто-підщепних комбінацій. Для кліматичних умов характерні часті коливання температури взимку. Це приводить до відлиг, частого таяння снігу і посилення небезпеки пошкодження кореневої системи від морозу.

В 1975 році було почато вивчення 79 форм клонів підщеп вітчизняної та закордонної селекції. Добре укорінювались і мали високий вихід відсадків в маточнику підщепи 57-146, 54-118, 57-490, А₂, М 1, М 3, М 4, М 7. Слабо укорінювались підщепи М 2, ПБ, середньо - М 9.